

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงพยาบาลรัฐประเทศ กลุ่มงานบริหารทั่วไป (งานนิติการ) โทร.๐-๓๓๒๓-๓๐๓๓ ต่อ ๑๙๐๕
ที่ สก.๐๐๓๓.๓๐๑/ว.๓๐๒๔ วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเผยแพร่จุลสารข่าววินัยและคุณธรรม ฉบับที่ ๖ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

เรียน หัวหน้ากลุ่มงาน/งาน และเจ้าหน้าที่ในสังกัดโรงพยาบาลรัฐประเทศ

๑. เรื่องเดิม

ตาม หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๐๒๑๘.๐๔/ว๘๔๑๙ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๖ เรื่อง ขอส่งจุลสารข่าววินัยและคุณธรรม ฉบับที่ ๖ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ นั้น

๒. ข้อเท็จจริง

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กลุ่มเสริมสร้างวินัยและระบบคุณธรรม ได้จัดทำ ข้อมูลจุลสารข่าววินัยและคุณธรรม ฉบับที่ ๖ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำหรับใช้เป็นแนวทางใน ป้องกันการกระทำผิดวินัยของข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานกระทรวงสาธารณสุข และลูกจ้าง และได้ แจ้งเวียนให้หน่วยงานในสังกัดได้ทราบ และถือเป็นอุทธรณ์สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ราชการ จำนวน ๕ เรื่อง ได้แก่

๒.๑ กรณีตัวอย่างกระทำผิดวินัย

- ๒.๑ ปลอมลายมือชื่อ
- ๒.๒ ปลอมจนติดคุก
- ๒.๓ โครงการลม

๒.๒ เกร็ดความรู้ทางกฎหมายและระเบียบ

๒.๔ ข้าราชการ “คืนเงิน” ที่ “เรียกรับ” ไปแล้ว ... ความผิดสำเร็จไม่ใช่เหตุ
ลดหย่อนโทษ

๒.๕ จัดกิจกรรมไม่ตรงวัตถุประสงค์โครงการ ... เบิกจ่ายเงินงบประมาณไม่ได้

๓. ข้อพิจารณา

ในการนี้ งานนิติการ จึงขอแจ้งเวียนหนังสือดังกล่าว ให้หัวหน้ากลุ่มงาน/งาน และ
เจ้าหน้าที่ในสังกัดโรงพยาบาลรัฐประเทศทราบและถือเป็นอุทธรณ์สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ราชการ
เพื่อป้องกันมิให้เกิดการกระทำที่ผิดวินัย รายละเอียดดังปรากฏในสำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ที่แนบมา
พร้อมนี้ ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ <http://discipline.ops.moph.go.th/> หรือสามารถเข้าสู่ข้อมูล
เพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์โรงพยาบาลรัฐประเทศ <https://www.aranhos.go.th/> หัวข้อ "งานกฎหมาย"

๔. ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขออนุญาตเผยแพร่บนเว็บไซต์โรงพยาบาลรัฐประเทศ

(นายราชาษฎุ เชิงพนม)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลรัฐประเทศ

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของโรงพยาบาลรัฐประเทศ
ตามประกาศโรงพยาบาลรัฐประเทศ
เรื่อง แนวทางการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน พ.ศ. ๒๕๖๔

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของโรงพยาบาลรัฐประเทศ

ชื่อหน่วยงาน โรงพยาบาลรัฐประเทศ

วันที่/เดือน/ปี ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๖

หัวข้อ ขอเผยแพร่จุลสารข่าววินัยและคุณธรรม ฉบับที่ ๖ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

รายละเอียดข้อมูล(โดยสรุปหรือเอกสาร)

เผยแพร่จุลสารข่าววินัยและคุณธรรม ฉบับที่ ๖ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดได้ทราบและถือเป็นอุทาหรณ์สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ราชการเพื่อป้องกันมิให้เกิดการกระทำที่ผิดวินัย จำนวน ๕ เรื่อง ได้แก่

๒.๑ กรณีตัวอย่างกระทำผิดวินัย

(๑) ปลอมลายมือชื่อ

(๒) ปลอมจนติดคุก

(๓) โครงการลม

๒.๒ เกร็ดความรู้ทางกฎหมายและระเบียบ

(๔) ข้าราชการ “คืนเงิน” ที่ “เรียกรับ” ไปแล้ว...ความผิดสำเร็จไม่ใช่เหตุผลหย่อนโทษ

(๕) จัดกิจกรรมไม่ตรงวัตถุประสงค์โครงการ ... เบิกจ่ายเงินงบประมาณไม่ได้

Link ภายนอก

หมายเหตุ

ผู้รับผิดชอบการให้ข้อมูล

(นายณัฐภัทร สมบรม)

ตำแหน่ง นิติกร

วันที่ ๑๓ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ผู้อนุมัติรับรอง

(นางสาวพยอมไพโร ลือชา)

ตำแหน่ง นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ ปฏิบัติหน้าที่

หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป

วันที่ ๑๓ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ผู้รับผิดชอบการนำข้อมูลขึ้นเผยแพร่

(นายณัฐภัทร สมบรม)

ตำแหน่ง นิติกร

วันที่ ๑๓ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

จุลสารข่าววินัยและคุณธรรม

ฉบับที่ ๖ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

จุลสารข่าววินัยและคุณธรรม ฉบับนี้ขอนำเสนอความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและกรณีตัวอย่างการกระทำผิดวินัย ผู้สนใจสามารถเข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์ของกลุ่มเสริมสร้างวินัยและระบบคุณธรรม และดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่ <https://www.discipline-ops.com/>

กรณีตัวอย่างการกระทำผิดวินัย

ปลอมลายมือชื่อ

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงแห่งหนึ่ง ได้ดำเนินการจ้างเหมา นายดำ และนายแดง ให้ปฏิบัติหน้าที่พนักงานสนับสนุนปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงแห่งหนึ่ง เป็นระยะเวลา ๑๐ เดือน ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ เดือนละ ๖,๕๐๐ บาท (หกพันห้าร้อยบาทถ้วน) ต่อคน รวมเป็นเงินจำนวน ๖๕,๐๐๐ บาท (หกหมื่นห้าพันบาทถ้วน) ต่อคน โดยให้ปฏิบัติงานที่หน่วยควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลง ซึ่งมีนายเขียว ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหน่วย และได้แต่งตั้งให้ นายหนึ่ง นายสอง และนายสาม

เป็นคณะกรรมการตรวจรับจ้างเหมา และให้นายเขียว เป็นผู้ควบคุมงาน ต่อมาเมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๘ นายสาม ได้ลาออกจากราชการเพื่อไปประกอบธุรกิจส่วนตัว จึงแต่งตั้งให้นายสี่ เป็นกรรมการตรวจรับจ้างเหมาแทน โดยในการปฏิบัติหน้าที่ของนายดำ นั้น นายดำ ปฏิบัติหน้าที่ได้เพียง ๔ - ๕ เดือน เท่านั้น คือ ตั้งแต่เดือน ธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘ หลังจากนั้นตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ นายดำ ไม่ได้มาปฏิบัติหน้าที่อีกเลย แต่นายเขียว ได้จัดทำใบส่งงานและหลักฐานการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างเหมาของนายดำ และปลอมลายมือชื่อของคณะกรรมการตรวจรับจ้างเหมาทั้ง ๓ ราย ในเอกสารใบตรวจรับจ้างเหมารับรองว่า นายดำ ได้ดำเนินการส่งมอบงานถูกต้องครบถ้วนทุกประการ และส่งเบิกที่ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลง เพื่อขออนุมัติเบิกจ่าย จึงยังคงมีการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างเหมาให้นายดำอยู่ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘ จนถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๕๘ รวมเป็นเงิน ๒๖,๐๐๐ บาท (สองหมื่นหกพันบาทถ้วน) โดยในการจ่ายเงินค่าจ้างเหมาจะเป็นการโอนเข้าบัญชีธนาคารของนายดำ และนายดำ จะโอนเงินคืนมาให้นายเขียว โดยเดือนมิถุนายน ถึงเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๘ นายดำ ได้โอนเงินคืนให้เดือนละ ๕,๐๐๐ บาท (ห้าพันบาทถ้วน) เดือนสิงหาคม ๒๕๕๘ โอนให้ ๓,๕๐๐ บาท (สามพันห้าร้อยบาทถ้วน) ซึ่งนายเขียว อ้างว่านำค่าใช้จ่ายเป็นค่าซ่อมเครื่องฟ่นสารเคมีซึ่งมีอายุการใช้งานนานกว่า ๔๐ ปี แล้ว และมีความจำเป็นต้องนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่อยู่เป็นประจำ ซึ่งเคยของบประมาณในการซ่อมแซมแล้วแต่ไม่มีงบประมาณในการซ่อม จึงนำค่าจ้างของนายดำ มาเป็นค่าใช้จ่ายในการซ่อม และวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๔ นายเขียว ได้นำเงินจำนวน ๒๖,๐๐๐ บาท (สองหมื่นหกพันบาทถ้วน) มาคืนให้แก่ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลง

พฤติการณ์...

พฤติการณ์จึงเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงโทษปลดนายเขียว ออกจากราชการ

ปลอมจนติดคุก

นางสวย ข้าราชการ ถูกฟ้องเป็นจำเลยต่อศาลจังหวัด กรณีทำปลอมขึ้นแต่บางส่วนในโฉนดที่ดินโดยเพิ่มเติมข้อความในสารบัญชีการจดทะเบียนด้านหลังโฉนดระบุว่าเจ้าของที่ดินยกที่ดินเนื้อที่ ๙ ไร่ ให้แก่นางสวย และปลอมลายมือชื่อเจ้าพนักงานที่ดินและตราประทับของสำนักงานที่ดินจังหวัด หลังจากนั้นได้นำโฉนดที่ดินดังกล่าวไปเป็นหลักประกันการกู้ยืมเงินจากนายหล่อจำนวน ๗๐๐,๐๐๐ บาท ในชั้นสอบสวนและชั้นพิจารณาคดีของศาลชั้นต้น นางสวย ให้การรับสารภาพ ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ลงโทษจำคุก ๓ ปี โดยไม่รอกการลงโทษ นางสวยอุทธรณ์คำพิพากษาขอให้รอกการลงโทษ แต่ศาลอุทธรณ์ภาคพิจารณาแล้วเห็นว่าโฉนดที่ดินเป็นเอกสารสำคัญของทางราชการที่ออกให้แก่ประชาชนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็น

พยานหลักฐานในการแสดงความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดิน การที่จำเลยนำโฉนดที่ดินของบุคคลอื่นมาทำปลอมขึ้นบางส่วนแล้วนำไปแสดงแก่บุคคลอื่นเพื่อให้เข้าใจว่าจำเลยเป็นเจ้าของที่ดินดังกล่าว เป็นการกระทำที่กระทบต่อความเชื่อถือของประชาชนผู้สุจริต ทั้งเป็นการกระทำที่มุ่งแต่ประโยชน์ส่วนตนโดยไม่คำนึงถึงความเสียหายที่เกิดแก่ทางราชการและเจ้าของที่ดิน พฤติการณ์แห่งคดีเป็นเรื่องร้ายแรง แม้จำเลยได้ชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้เสียหายแล้วบางส่วนจนผู้เสียหายพอใจและจำเลยมีภาระเลี้ยงดูครอบครัวก็ยังไม่เห็นเหตุอันควรปราณีที่จะรอกการลงโทษ ศาลอุทธรณ์ภาคพิพากษาให้จำคุก ๑ ปี ไม่รอกการลงโทษ จำเลยขออุทธรณ์ยื่นฎีกา แต่ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ไม่อนุญาต คดีจึงถึงที่สุด

พฤติการณ์ของนางสวย ดังกล่าว เป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และฐานกระทำความผิดอาญา จนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือรับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก ตามมาตรา ๘๕(๔) และมาตรา ๘๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ ลงโทษไล่ออกจากราชการ

โครงการลม...

โครงการลม

นางสั้มเกลี้ยง ข้าราชการ ขณะปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสถานีอนามัย ได้รับอุดหนุนเงินงบประมาณเพื่อให้ดำเนินโครงการและรับผิดชอบโครงการ นางสั้มเกลี้ยง ได้จัดทำโครงการและจัดทำหลักฐานการเบิกจ่ายเงินตามโครงการเป็นเท็จโดยไม่ได้มีการดำเนินโครงการและจ่ายเงินจริง คือ โครงการพัฒนาศักยภาพชมรมสร้างสุขภาพตำบลจำนวน ๕๑,๐๐๐ บาท และโครงการแก้ไขปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับจำนวน ๘,๐๐๐ บาท นางสั้มเกลี้ยง ได้จัดทำหลักฐานการเบิกจ่ายเงินทั้งสองโครงการเป็นเท็จ เช่น ค่าจ้างเหมาจัดทำอาหารว่าง ค่าวิทยากร ค่าจัดทำแบบบันทึกการออกกำลังกาย ค่าวัสดุบัตร ค่าจ้างเหมาจัดสถานที่และจัดกิจกรรมการประกวดชมรมสร้างสุขภาพ ค่าล้างรูป ค่ารางวัลในการประกวดชมรมสร้างสุขภาพ และค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ เป็นต้น

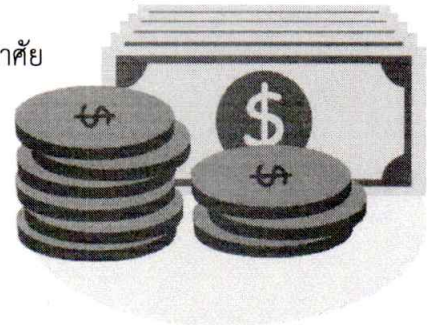

พฤติการณ์ของนางสั้มเกลี้ยง ดังกล่าว เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต ตามมาตรา ๘๕(๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงโทษไล่ออกจากราชการ

เกร็ดความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบ

ข้าราชการ “คืนเงิน” ที่ “เรียกรับ” ไปแล้ว ... ความผิดสำเร็จไม่ใช่เหตุผลหย่อนโทษ !

ข้าราชการที่มีพฤติกรรม การ “เรียกรับเงิน” โดยอาศัยอำนาจหรือหน้าที่ในตำแหน่งราชการ ถ้าต่อมาได้คืนเงินให้กับผู้ถูกเรียกไปแล้ว ... จะถือเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงและเป็นความผิดวินัย ร้ายแรงหรือไม่ ?

คดีปกครองที่นำมาเล่าสู่กันฟังในฉบับนี้มีคำตอบ ... ครับ !!

ข้อพิพาทในคดีนี้ เป็นเรื่องของข้าราชการซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุเป็นลูกจ้างชั่วคราวของส่วนราชการ ถูกร้องเรียน (โดยผู้ถูกเรียกรับเงิน) ว่าก่อนและหลังการสอบได้เรียกรับเงินจากผู้เข้าสอบ (รวมทั้งผู้ร้องเรียน) และได้ให้ข้อสอบและบอกคำตอบข้อสอบให้แก่ผู้สมัครสอบคัดเลือกหลายราย

พยานหลักฐานจากการสอบสวนข้อเท็จจริงและการสอบสวนทางวินัย ฟังได้ว่าข้าราชการผู้นี้มีพฤติการณ์ตามที่ถูกร้องเรียน ... ผู้มีอำนาจจึงมีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ... ครับ

ข้าราชการ...

ข้าราชการดังกล่าว (ผู้ฟ้องคดี) เห็นว่า คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการดังกล่าว ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงยื่นฟ้องต่อศาลปกครองขอให้มีความพิพากษาเพิกถอนคำสั่งไล่ออกจากราชการ โดยกล่าวอ้างว่า ไม่ได้มีเจตนาในการเรียกรับเงิน เพียงแต่เป็นการพุดล้อเล่น ทั้งเป็นเงินจำนวนเล็กน้อยเพียง ๕,๐๐๐ บาท และในห้องสอบมีกรรมการหลายคนจึงไม่สามารถบอกคำเฉลยข้อสอบได้ นอกจากนี้ ได้ออนเงินคืนแล้วเพื่อชำระหนี้...

ข้อกล่าวอ้างฟังได้หรือไม่ ?

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสอบคัดเลือกฯ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ดำเนินการสอบคัดเลือก โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถและความเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ และเมื่อพิจารณาจากถ้อยคำพยานจากการสอบสวนทางวินัย พยานทุกคนล้วนเป็นประจักษ์พยาน ซึ่งเป็นผู้รู้เห็นเหตุการณ์ด้วยตนเองและให้การสอดคล้องต้องกันว่า ผู้ฟ้องคดีเรียกรับเงินจากผู้สมัครสอบและนำแบบคำถามไปให้ผู้เข้าสอบและบอกคำเฉลยข้อสอบก่อนเข้าห้องสอบและในขณะสอบ เมื่อพยานไม่มีเหตุโกรธแค้นหรือโกรธเคืองกันมาก่อน ไม่ปรากฏว่า ถูกบังคับขู่เข็ญเพื่อให้ถ้อยคำปรักปรำผู้ฟ้องคดี อีกทั้ง ผู้ฟ้องคดีให้การขัดแย้งกันเกี่ยวกับเหตุผลของการโอนเงินคืนว่าเป็นการจ่ายเพื่อเป็นค่าน้ำมันจึงไม่มีน้ำหนักรับฟังได้ พฤติการณ์จึงเป็นการกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ดังนั้น คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการจึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมาย

นอกจากนี้ ศาลปกครองสูงสุด ยังได้วางหลักการสำคัญเพื่อเป็นแนวทางประกอบการใช้ดุลพินิจไว้ว่า (๑) แม้ข้าราชการที่เรียกรับเงินจะคืนเงินให้แก่ผู้ถูกเรียกรับเงินแล้วก็ตามก็ไม่มีเหตุอันควรลดหย่อนโทษ เพราะการกระทำได้เสร็จสิ้นเป็นความผิดแล้ว (๒) การเรียกรับเงินไม่จำเป็นว่าจะเกิดขึ้นก่อนสอบ แต่อาจเกิดขึ้นหลังการสอบแต่ก่อนที่จะมีการประกาศรายชื่อผู้สอบคัดเลือกได้ (๓) จำนวนเงินจะมากหรือน้อย ก็ถือเป็นการกระทำโดยทุจริต (๔) ตำแหน่งหน้าที่ของข้าราชการผู้เรียกรับเงินมิใช่ข้อสาระสำคัญ

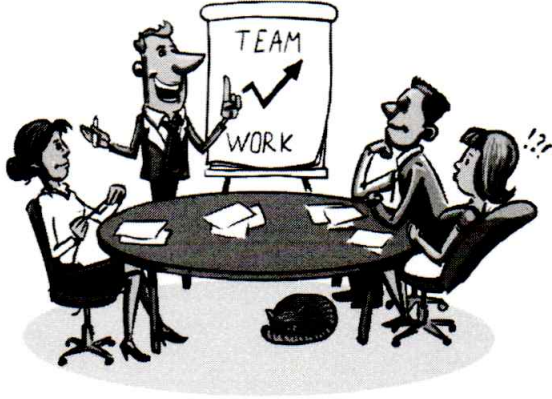
คดีนี้จึงถือเป็นบรรทัดฐานให้ข้าราชการทุกคนจะต้องรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนเอง ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย อีกทั้งประชาชนผู้ที่ติดต่อราชการไม่ว่าด้วยเรื่องใด จะต้องไม่สนับสนุนให้ข้าราชการกระทำผิดวินัยด้วยการให้ผลประโยชน์ใด ๆ โดยมีชอบด้วยเช่นกัน

(อุทธรณ์คดีปกครอง ศาลปกครอง (admincourt.go.th))

ความไม่เป็นกลางของเจ้าหน้าที่ กรณีประธานกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง เข้าร่วมประชุม อ.ก.พ. กรม

แม้ว่าการดำเนินการสอบสวนทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน หรือตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ จะไม่ปรากฏบทบัญญัติใดที่บัญญัติถึงกรณีความไม่เป็นกลางของเจ้าหน้าที่ไว้ แต่เมื่อการพิจารณาความผิดทางวินัย ถือเป็นพิจารณาทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงต้องนำหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาบังคับใช้เพื่อประกันความเป็นธรรมให้กับคู่กรณีในกระบวนการพิจารณาทางปกครอง

ดังนั้น...

ดังนั้น การพิจารณาความไม่เป็นกลางของเจ้าหน้าที่จึงต้องพิจารณาตามมาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังเช่นกรณีที่มีการกล่าวหาว่าข้าราชการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและมีการดำเนินการทางวินัยตามขั้นตอนและกระบวนการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ จนกระทั่งมีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ แต่ปรากฏว่าหนึ่งในอนุกรรมการข้าราชการพลเรือน (อ.ก.พ.) ซึ่งมีอำนาจ

หน้าที่ในการพิจารณาผลการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนเป็นคนเดียวกับประธานคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงและได้เข้าร่วมประชุมเพื่อพิจารณาความผิดทางวินัยในเรื่องเดียวกันด้วย จะถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีเหตุอันมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง ตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ อันเป็นเหตุให้คำสั่งลงโทษทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยกรณีดังกล่าวในคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๗๙๕/๒๕๕๕ โดยปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกฟ้องคดี (อธิบดีกรมการจัดหางาน) ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดีกรณีถูกกล่าวหาว่าเป็นบุคคลที่เรียกรับเงินจากนายจ้างคนงานต่างด้าว โดยมีนาย พ. เป็นประธานกรรมการสอบสวน และคณะกรรมการสอบสวนมีความเห็นว่าผู้ฟ้องคดี ได้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงควรลงโทษไล่ออกจากราชการ หลังจากผู้ถูกฟ้องคดีได้รับรายงานแล้วก็ได้ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. กรมการจัดหางานพิจารณา ซึ่งในการประชุม อ.ก.พ. กรมการจัดหางาน นาย พ. ได้เข้าประชุม ในฐานะ อ.ก.พ. กรมการจัดหางานด้วย และที่ประชุมมีมติให้ลงโทษไล่อผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ถูกฟ้องคดี จึงมีคำสั่งตามมติดังกล่าว

ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับมติ จึงได้อุทธรณ์คำสั่งต่อ ก.พ. และหลังจาก ก.พ. มีมติ ยกอุทธรณ์ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่ง ลงโทษไล่อผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ เนื่องจากเห็นว่าการสอบสวนไม่เป็นธรรมต่อผู้ฟ้องคดี

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาว่า มติ อ.ก.พ. กรมการจัดหางาน ที่ให้ลงโทษไล่อผู้ฟ้องคดีออกจากราชการเป็นมติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากการเข้าประชุม อ.ก.พ. กรมการจัดหางานของนาย พ. ซึ่งเคยเป็นประธานกรรมการผู้จัดการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงมาก่อนมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลางตามนัยมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

ผู้ถูกฟ้องคดีจึงอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด โดยโต้แย้งว่าการประชุม อ.ก.พ. กรมการจัดหางาน ต้องให้กรรมการสอบสวนผู้ฟ้องคดีเข้าร่วมการประชุมด้วยเพื่อชี้แจงตอบข้อซักถามข้อสงสัยของ อ.ก.พ. เนื่องจากเป็นผู้รู้รายละเอียดในสำนวนการสอบสวนและมีเอกสารการสอบสวนจำนวนมาก และนาย พ. ไม่ใช่คู่กรณีและไม่ได้มีส่วนได้เสียกับกรณีดังกล่าว

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้บังคับในขณะเกิดเหตุไม่มีบทบัญญัติ และ ก.พ. ก็ไม่ได้ออกกฎ ก.พ. ไว้ว่า การประชุมของ อ.ก.พ. กรม จะต้องดำเนินการเช่นใด และบุคคลใดมีสิทธิเข้าร่วมประชุมหรือไม่ จึงต้องนำบทบัญญัติของพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาใช้บังคับตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อการพิจารณากรณีผู้ฟ้องคดีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงของ อ.ก.พ. กรมการจัดหางาน ซึ่งถือว่าเป็นการพิจารณาทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน อ.ก.พ. ผู้ทำการพิจารณาจะต้องมีความเป็นกลางหรือไม่มีส่วนได้เสียในเรื่องนั้นๆ ตามมาตรา ๑๓ หรือกรณีมีเหตุอื่น ตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง เมื่อนาย พ. เข้าร่วมประชุม อ.ก.พ. กรมการจัดหางานในฐานะ อ.ก.พ. กรมการจัดหางาน มิได้เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงตอบข้อซักถามข้อสงสัยของ อ.ก.พ. กรมการจัดหางาน และนาย พ. เคยเป็นประธานกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดีมาก่อนและเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำการอันเป็นการผิดวินัยอย่างร้ายแรง ควรลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ทั้ง อ.ก.พ. กรมการจัดหางานก็มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาผลการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวน ซึ่งหากมีมติเป็นประการใด ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุต้องสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมติดังกล่าว ดังนั้น นาย พ. ย่อมต้องมีความเห็นเช่นเดิมตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยซึ่งตนทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการ อันเป็นความเห็นที่เป็นปฏิบัติต่อผู้ฟ้องคดี กรณีนี้ย่อมเป็นเหตุซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันจะทำให้การพิจารณาทางปกครองของ อ.ก.พ. กรมการจัดหางานไม่เป็นกลางตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มีผลให้มติ อ.ก.พ. กรมการจัดหางาน และคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการและคำสั่งยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีไม่ชอบด้วยกฎหมาย

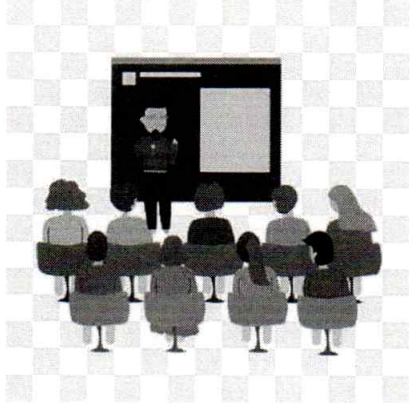
คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้วางหลักการสำคัญว่า อ.ก.พ. กรม มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาผลการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยและมติของ อ.ก.พ. กรม มีผลทำให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุต้องสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมติดังกล่าว อ.ก.พ. กรม จึงเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองและการประชุม อ.ก.พ. กรม เป็นการพิจารณาทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เจ้าหน้าที่ผู้ร่วมเป็น อ.ก.พ. กรม ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาทางปกครอง จึงต้องมีความเป็นกลางตามนัยมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น ถ้าเจ้าหน้าที่รู้ว่าตนมีกรณีดังกล่าว ก็ควรที่จะหยุดการพิจารณาเรื่องนั้นไว้ก่อนและแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือประธานกรรมการทราบ ตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เพราะหากยังพิจารณาเรื่องนั้นต่อไปและเห็นได้ชัดว่าความไม่เป็นกลางส่งผลโดยตรงต่อการใช้อำนาจอย่างไม่ถูกต้อง ชอบธรรมย่อมจะส่งผลให้คำสั่งทางปกครองที่ผู้มีอำนาจสั่งตามมติดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วย

(กลุ่มเผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการและวารสาร สำนักวิจัยและวิชาการ สำนักงานศาลปกครอง)

จัดกิจกรรมไม่ตรงวัตถุประสงค์โครงการ ... เบิกจ่ายเงินงบประมาณไม่ได้ !

“ทรงอย่าง Bad ... Sad อย่างบ่อย ถ้าเธอไม่รักฉันก็คงต้องปล่อย”

นี่ “วัยลุง” กำลังสนุกอยู่กับเพลงของ “วัยรุ่นพินน้ำนม” อย่างไม่น่าเชื่อ ... เพลงนี้ถือเป็นเพลงฮิตติดหูที่ใคร ๆ ก็ร้องตามได้ ตั้งแต่วัยรุ่นพินน้ำนมไปจนถึงวัยใสมหาวิทยาลัย ไม่เว้นแม้แต่ผู้ใหญ่อย่างลุงปกรอง คงเพราะด้วยท่วงทำนองและดนตรีที่สนุกสนาน เนื้อเพลงมีคำว่า Bad boy และ Good boy แทรกอยู่เป็นช่วง ๆ ชวนให้เราเปล่งเสียงปลดปล่อยพลังกันตามประสานักเสียงเพลง ...

วันนี้ ... นายปกรองกำลังครั้นเครงอยู่ท่ามกลางงานรื่นเริง เลยพาให้หนีไปถึงคณิศพินาทเกี่ยวกับการจัดโครงการสืบสานประเพณีไทยของเทศบาลแห่งหนึ่ง ซึ่งมีกิจกรรมหลายอย่าง ตั้งแต่การทำบุญตักบาตร แข่งขันกีฬา การแสดงดนตรีรื่นเริง รวมทั้งมีดารามาโชว์ตัวด้วย นอกจากนี้ ยังมีโครงการฝึกอบรมผู้สูงอายุ ซึ่งมีการพาไปทัศนศึกษาตามที่ต่าง ๆ รวมถึงพาไปไหว้พระ เพื่อเตรียมพร้อมในการเป็นผู้สูงอายุ อย่างมีความสุข ภายหลังเสร็จสิ้นโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ แล้ว สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดได้

เข้าตรวจสอบและให้เทศบาลเรียกเงินที่เบิกจ่ายในการจัดกิจกรรมบางส่วนคืนคลัง เพราะไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของโครงการ เรียกว่า .. งานเข้านายกเทศมนตรีเลยทีเดียวครับ !

เพราะเหตุใด ... จึงต้องมีการเรียกเงินคืนดังกล่าว และท้ายที่สุดแล้ว ... ศาลปกครองสูงสุด ท่านจะมีคำวินิจฉัยให้ต้องคืนหรือไม่ หรือส่วนไหนต้องคืน ส่วนไหนไม่ต้องคืน เพราะเหตุใด ... ไปติดตามคำตอบกันครับ !

เรื่องราวของคดีมีอยู่ว่า ... นายกเทศมนตรีซึ่งเป็นนายกเทศมนตรีของเทศบาลแห่งหนึ่ง ได้จัดทำโครงการขึ้น ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการเทศกาลสืบสานประเพณีตักบาตรเทโว ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาและดำรงไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น สนับสนุนการท่องเที่ยว และกระตุ้นเศรษฐกิจ ตลอดจนสร้างความสามัคคีร่วมกัน ซึ่งโครงการนี้ นอกจากจะมีกิจกรรมทำบุญตักบาตรแล้ว ยังได้จัดให้มีการแข่งกีฬาพื้นบ้าน และที่พลาดไม่ได้สำหรับบรรดาชาแดนซ์ ก็คือมีการแสดงดนตรี และมีดารามาโชว์ตัวด้วย อีกทั้งยังมีการแสดงมายากล และควงกระบองไฟ เพื่อเป็นสีสันของงาน รวมทั้งสิ้นถึง ๔ คืน

ส่วนอีกโครงการหนึ่งเป็นการฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนความรู้และเตรียมความพร้อมการเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับชุมชนอื่น เปิดโลกทัศน์ รวมถึงสร้างความสัมพันธ์ในการทำกิจกรรมเป็นหมู่คณะ ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวได้พาผู้สูงอายุไปทัศนศึกษาดูงานตามที่ต่าง ๆ และยังมีการไหว้พระ ๙ วัด ด้วย

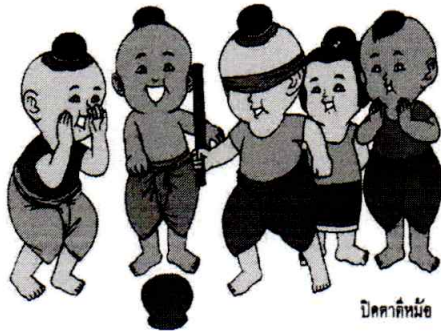
การจัดโครงการข้างต้น ผ่านไปได้ด้วยดี แอบปีทุกฝ่าย ...

แต่ใครจะคิดว่า ... เมื่อสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดเข้ามาตรวจสอบ กลับมีข้อสังเกตให้เรียกเงินจากผู้รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องคืนคลังของเทศบาล เพราะบางกิจกรรมไม่เป็นไป

ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาล หรือเป็นการเบิกจ่ายที่ไม่เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด หลังจากทราบเรื่อง นายกเทศมอยู่เฉยไม่ได้แล้วสิครับ ! ต้องรีบทำหนังสือชี้แจงต่อสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัด แต่ก็ได้รับคำตอบว่ายืนยันตามความเห็นที่ให้ไว้เดิม

นายกเทศมจึงได้มีหนังสือชี้แจงต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เรื่องนี้ ท่านผู้ว่าฯ พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

โครงการแรก คือ เทศกาลสืบสานประเพณีตักบาตรเทโว เห็นว่าเทศบาลควรจัดสถานที่และอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในวันตักบาตรเทโวก็เพียงพอที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดงานในการสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและกระตุ้นเศรษฐกิจในท้องถิ่นแล้ว ไม่จำเป็นต้องจ้างวงดนตรี ดารา นักร้อง การแสดงมายากล และควงกระบองไฟ ซึ่งการจัดงานถึง ๔ คืน เป็นการใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่ประหยัด ไม่คุ้มค่า และไม่คำนึงถึงฐานะการคลัง อันเป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ในข้อ ๖๗ ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะจ่ายเงินหรือก่อนนี้ผูกพันได้แต่เฉพาะที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหนังสือสั่งการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้

ทั้งนี้ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่แจ้งเวียนแนวปฏิบัติเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการจัดงานต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาลหรือมีกฎหมายให้อำนาจ รวมทั้งกิจกรรมที่ดำเนินการต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยให้เบิกจ่ายได้ตามงบประมาณที่ตั้งไว้ และเบิกจ่ายได้เท่าที่จำเป็นและประหยัด

รวมถึงคำนึงถึงฐานะการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสำคัญ ผู้ว่าฯ จึงเห็นด้วยกับข้อทักท้วงของสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดที่ให้เรียกเงินคืนในส่วนของวงดนตรี นักร้อง ดารา การแสดงมายากล และควงกระบองไฟ

ส่วนโครงการที่สอง คือ การฝึกอบรมผู้สูงอายุ เห็นว่าเทศบาลมีอำนาจหน้าที่ให้ราษฎร (ผู้สูงอายุ) ได้รับการศึกษาอบรมและพัฒนาคุณภาพชีวิต กิจกรรมศึกษาดูงานจึงอยู่ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาล แต่กิจกรรมไหว้พระ ๙ วัด ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่และไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ เนื่องจากเป็นความเชื่อส่วนบุคคล มิได้เป็นประเพณีหรือวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ถือปฏิบัติมาแต่ดั้งเดิม จึงไม่สามารถเบิกค่าใช้จ่ายจากเงินงบประมาณได้ นอกจากนี้ กรณีการเบิกจ่ายค่าสำรวจเส้นทางและสถานที่สำหรับทัศนศึกษาดูงานของโครงการนี้ เป็นการเบิกจ่ายที่ไม่จำเป็นและไม่ประหยัด เพราะสามารถดำเนินการโดยวิธีอื่นได้ เช่น การสอบถามทางโทรศัพท์ การค้นหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ซึ่งไม่จำเป็นต้องเดินทางไปด้วยตนเอง ผู้ว่าฯ จึงเห็นด้วยกับข้อสังเกตของสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดที่ให้มีการเรียกเงินส่วนที่วาคืน

นายกเทศมไม่เห็นด้วยกับผลการพิจารณาของผู้ว่าฯ จึงยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งต่อมารัฐมนตรีฯ ได้มีคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ นายกเทศมจึงยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง โดยฟ้องผู้ว่าราชการจังหวัด (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) เพื่อขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยทั้งสองฉบับ

คดีมีประเด็นที่ศาลต้องพิจารณาว่า ... คำวินิจฉัยของผู้ว่าฯ ในส่วนที่ให้เรียกเงินคืนคลังเทศบาลและคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ของรัฐมนตรีฯ ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการเทศบาลสืบสานประเพณีตักบาตรเทโว ในส่วนของค่าใช้จ่ายที่เกิดจากกิจกรรมการแข่งขันกีฬาพื้นบ้านและพิธีการทางศาสนา เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดจากกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ จึงสามารถเบิกจ่ายได้โดยชอบด้วยกฎหมาย แต่ส่วนค่าใช้จ่ายในการจ้างวงดนตรี นักร้อง ดารา การแสดงมายากล และดวงกระบองไฟ เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับกิจกรรมบันเทิง ที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ จึงเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นและประหยัดตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยข้างต้น ดังนั้น คำวินิจฉัยของผู้ว่าฯ ที่ให้เทศบาลเรียกเงินคืนส่วนดังกล่าว จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

สำหรับโครงการฝึกอบรมผู้สูงอายุ ซึ่งมีกิจกรรมศึกษาดูงานการทำผ้าบาติก ดูงานชมรมผู้สูงอายุ ชมอุทยานศาสนาพระโพธิสัตว์กวนอิม หน้าบันพระอุโบสถศิลปะปูนปั้น ศาลาการเปรียญที่มีการแกะสลักไม้สักทั้งหลัง และนมัสการรูปหล่อหลวงพ่อดโต ชมพระราชวังเวศน์ รวมทั้งชมการบริหารจัดการตลาดน้ำ เป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ จึงสามารถเบิกค่าใช้จ่ายได้ ส่วนกิจกรรมไหว้พระ ๙ วัด (ไม่ปรากฏว่ามีการประมาณการรายจ่ายแยกไว้โดยเฉพาะ) เป็นเพียงส่วนหนึ่งของโครงการดังกล่าว ซึ่งเป็นการเรียนรู้ถึงคุณค่าของโบราณวัตถุ หรือโบราณสถานที่ปรากฏตามวัดต่าง ๆ ถือเป็นการเปิดโลกทัศน์ให้กับผู้สูงอายุ อันเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ และเป็นส่วนหนึ่งที่อยู่ใต้อำนาจหน้าที่ของเทศบาลที่จะดำเนินการได้

ส่วนค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการจ้างเหมารถปรับอากาศ ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าเช่าที่พักของผู้สูงอายุและเจ้าหน้าที่ที่ไปศึกษาดูงานตามโครงการฝึกอบรมฯ นี้ ไม่อาจแยกเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนที่เกี่ยวกับกิจกรรมศึกษาดูงานและกิจกรรมไหว้พระ ๙ วัด ได้ เนื่องจากเป็นการจ้างเหมารถและเช่าที่พัก ตลอดจนการจ่ายเบี้ยเลี้ยงที่เกิดจากโครงการเดียวกัน ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากกิจกรรมในโครงการดังกล่าว จึงเบิกจ่ายได้ตามระเบียบและหนังสือเวียนของกระทรวงมหาดไทย

นอกจากนี้ กรณีการเบิกจ่ายค่าสำรวจเส้นทางและสถานที่ก่อนการทัศนศึกษาดูงาน ศาลเห็นว่า กำหนดการเดินทางศึกษาดูงานและกิจกรรมไหว้พระ ๙ วัด ในต่างจังหวัดรวม ๓ วัน ซึ่งในแต่ละวันมีการเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ ที่มีระยะทางห่างกัน การศึกษาและสำรวจเส้นทางเพื่อการจัดทำกิจกรรมสำเร็จตามวัตถุประสงค์จึงถือว่ามีความจำเป็นตามสมควร รวมทั้งการเลือกสถานที่พักที่จำเป็นต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับกิจกรรมและการเดินทางไปตามกิจกรรมที่กำหนด ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จะต้องมีความพร้อมสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการซึ่งเป็นผู้สูงอายุและคณะของเทศบาล การดูข้อมูลที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวก ตามการโฆษณาโดยไม่ได้ไปดูสถานที่จริง อาจทำให้เกิดปัญหาไม่ตรงตามที่โฆษณาซึ่งเกิดขึ้นเป็นการทั่วไปและยากแก่การแก้ไขหากเกิดสภาพปัญหาดังกล่าว กรณีนี้จึงมีความจำเป็นตามสมควรที่จะต้องเดินทางไปสำรวจสถานที่ก่อน ดังนั้น การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในส่วนนี้จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

ดังนั้น...

ดังนั้น คำวินิจฉัยของผู้ว่าฯ ในส่วนที่ให้เทศบาลเรียกเงินจากผู้ที่เกี่ยวข้อง กรณีเบิกจ่ายเงินตามโครงการฝึกอบรมผู้สูงอายุ ที่เป็นค่าสำรวจเส้นทาง สถานที่ สำหรับทัศนศึกษาดูงาน และค่าจ้างเหมารถปรับอากาศ ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พักของผู้สูงอายุและเจ้าหน้าที่ที่ไปศึกษาดูงาน รวมทั้งกิจกรรมไหว้พระ ๙ วัด จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นเหตุให้คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีฯ ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในส่วนดังกล่าว จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาให้เพิกถอน (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อร. ๒๕๙/๒๕๖๕)

คดีดังกล่าว ... นับเป็นแนวทางการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามโครงการของท้องถิ่น ที่จะต้องเป็นไปตามอำนาจหน้าที่และสอดคล้องวัตถุประสงค์ของโครงการ เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์หรือแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็นและประหยัด จึงจะสามารถเบิกจ่ายจากงบประมาณของทางราชการได้โดยชอบ ซึ่งกรณีพิพาทนี้ศาลเห็นว่า กิจกรรมพิธีการทางศาสนาและการแข่งขันกีฬาพื้นบ้านสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการสืบสานประเพณีดีกับาตรเทโว แต่การจ้างวงดนตรี นักร้อง ดารา แสดงมายากล และควงกระบองไฟนั้น ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ รวมทั้งไม่เป็นการเบิกจ่ายที่จำเป็น และประหยัด จึงต้องเรียกคืนเงินในส่วนดังกล่าว สำหรับกิจกรรมศึกษาดูงานของผู้สูงอายุตามสถานที่ต่าง ๆ รวมถึงการไหว้พระ ๙ วัด อันเป็นกิจกรรมที่สามารถเรียนรู้ถึงคุณค่าของโบราณวัตถุ หรือโบราณสถานที่ปรากฏตามวัดต่าง ๆ ที่ได้เข้าเยี่ยมชมและสักการะ ซึ่งเปิดโลกทัศน์ให้กับผู้สูงอายุ จึงสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการฝึกอบรมผู้สูงอายุที่สามารถเบิกค่าใช้จ่ายได้

นอกจากนี้ ศาลยังได้วินิจฉัยให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องเดินทางไปสำรวจสถานที่ก่อน เนื่องจากผู้เข้าร่วมโครงการเป็นผู้สูงอายุและเป็นการเดินทางไปต่างจังหวัดหลายวัน ซึ่งหากดูเพียงการโฆษณาอาจทำให้เกิดปัญหาไม่ตรงตามที่โฆษณาเกิดขึ้นได้และเป็นเรื่องที่แก้ไขได้ยาก

ฉะนั้น การดำเนินโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ตามอำนาจหน้าที่ ท้องถิ่นจำต้องพิจารณาอย่างรอบคอบโดยเป็นไปตามระเบียบและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ รวมทั้งป้องกันปัญหาการถูกเรียกเงินคืนในภายหลัง จนต้องร้อง Sad อย่างบ่อย เหมือนกับอุทาหรณ์ในคดีนี้ครับ ...

(อุทาหรณ์คดีปกครอง ศาลปกครอง (admincourt.go.th))